

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Кафедра теорії, технологій і методик дошкільної освіти

**Дошкільна освіта в сучасному освітньому
просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації**

*Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної
конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)*

Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації

Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)

Організаційний комітет:

- Танько Т.П. - голова оргкомітету, декан факультету дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Тарарак Н.Г. - завідувач кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Дорожко І.І. - завідувач кафедри психологічної та педагогічної антропології, доктор філософських наук, професор;
- Доценко С.О. - завідувач кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, доктор педагогічних наук, професор;
- Малихіна О.Є. - доцент кафедри психологічної та педагогічної антропології, кандидат психологічних наук;
- Шевченко Н.О. - відповідальний секретар оргкомітету, доцент кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти.

Д 71 Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації: Матеріали VIII наук.-практ. конф., 21 квітня 2023 р., Харків / Харк. нац. пед. ун-т; за заг. ред. Т. Танько (електронне видання). Харків: ХНПУ, 2023. 100 с.

Затверджено

**редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол № 5 від 17.05.2023 р.)**

Збірка містить матеріали викладачів і здобувачів вищої освіти, які подано до участі у VIII науково-практичній конференції 21 квітня 2023 р. Матеріали рекомендовано до друку: редакційно-видавничою радою (протокол № 5 від 17.05.2023 р.) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

ЗМІСТ

Атаманчук Н. М. ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: РЕСУРС КАЗКО-ТЕХНІКИ.....	6
Балюк О. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	8
Безрукава Г. О. ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	10
Берестова А. А. ІГРИ-ДРАМАТИЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	12
Вишневська О. О. ФОРМИ І МЕТОДИ СПІВПРАЦІ ЗДО З СІМ'ЯМИ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	14
Гонтар А. В. ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	16
Григоренко В. Л. ВПЛИВ ЦІННОСТЕЙ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
Грищук О. О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	20
Давидова М. О. ВПРОВАДЖЕННЯ АРТПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНІК У ПРОЦЕС СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	22
Дорожко І. І., Малихіна О. Є. РОЛЬ ВИХОВАТЕЛЯ ЯК ФАСИЛІТАТОРА ДИТЯЧОГО РОЗВИТКУ	24
Ізмайлова Г. Г. ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ІГОР У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	26
Ісаєва І. С. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ.....	32
Клюєва Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	34
Кобякова К. С. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	36
Коструб Є. А. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЧИТАЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	38
Ларіна І. О. УМОВИ ТВОРЧОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗДО	40

Гонтар А. В.,

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету дошкільної освіти*

Науковий керівник – Тарарак Н. Г.

*доктор педагогічних наук, професор,
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди*

ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА

Найважливішою виховною функцією дошкільної освіти є формування гармонійно розвиненої особистості, адже діти дошкільного віку не тільки розуміють, а й сприймають навколишній світ, самореалізуються в ньому. Від ступеня осмисленості зовнішнього світу залежить ступінь саморозуміння. На цьому базується педагогіка Сухомлинського, яка створює методологічну базу для розуміння процесів, що характеризують розвиток особистості дошкільника, виділяючи параметри його діяльності [1, с. 18].

На території України завдяки Василю Олександровичу Сухомлинському казка набула особливого визнання як один з основних жанрів фольклору. Педагог вважав, що дітей краще виховувати за допомогою оповідань та казок. Він черпав сюжети та ідеї для своїх чудових творів з народних традицій, усної народної творчості, історії та культурної спадщини свого народу. Василь Сухомлинський добре знав, як краще виховати дитину-патріота та гармонійно розвинену особистість, тому розумів, які казки треба створювати і які риси характеру вони повинні розвивати. У кожній його казці та дитячому оповіданні є певні повчання та мораль. Підсвідомість дитини розуміє, що хоче донести автор і, звичайно, намагається наслідувати активного героя.

Інтерес дитини до книги проявляється з раннього віку. З трьох років дитина цікавиться долею героя оповідання, стежить за перебігом подій, відчуваючи нові для себе емоції. У своїй педагогічній практиці Сухомлинський

намагався поєднати спостереження з проявом фантазії, розповідаючи дітям казки на лоні природи або у спеціально обладнаних казкових кімнатах. У сучасній практиці дошкільної освіти діти разом з вихователями розв'язують різні філософські питання за допомогою казок та оповідань. Теми цих питань черпають з навчальних матеріалів Великого Вчителя, з його унікального підходу до виховання емоційної культури навчання дітей доброти, людяності, доброти та співчуттю.

Для дошкільнят казка – це маленьке віконце, крізь яке проникає навколишнє світло і розвиває вміння пізнавати світ. Тому значення казки в розвитку творчості дошкільнят багатогранне.

Творчі педагоги наразі планують цікаву, насичену, а головне ефективну роботу з реалізації педагогічної філософії видатного педагога. Адже Василь Сухомлинський не тільки розкриває блискучу мудрість і життєствердний оптимізм казки, а й демонструє найбільш логічний шлях її використання в навчальному процесі.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (нова редакція): науковий керівник : Т. О. Піроженко / [авт. кол. : Байєр О. М., Безсонова О. К., Брежнєва О. Г. та ін.].

URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/2020/21.12/bazovyy%20komponent%20doshkillya.pdf>.

2. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. В. О. Огнєюк; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна [та ін.]; наук. ред. Г. В. Беленька; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ, 2020. 440 с.

3. Богущ А. М. Дошкільна лінгводидактика. Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підруч. Реком. МОН України/ А. М. Богущ, Н. В. Гавриш. – друге вид., доповнене. Київ : Видавничий дім «Слово», 2011. 704 с.